

Szabványváltozások

A felvonókra vonatkozó összes, létező európai szabványt – már a csatlakozás előtt – az MSZT nemzeti szabványként közzétette. Ezek közül a legfontosabbak: az MSZ EN 81-1:2002 és MSZ EN 81-2:2002 – a villamos, illetve a hidraulikus üzemi felvonók szerkezetének és beépítésének biztonsági előírásai – a felvonók alapszabványainak tekinthetők, és számos ponton eltérnek a korábbi szabványok előírásaitól. Jelentős eltérések vannak az építészeti jellegű előírásokban is, például az akna és a géphelyiség méreteire, az akna burkolására vonatkozóan, amelyeket már az építészeti tervek elkészítésénél is figyelembe kell venni. Általában is javasolható, hogy az építésztervező már a munka elején vegye fel a kapcsolatot a felvonókra vonatkozó előírásokat részletesen is ismerő felvonótervezővel, hogy a megfelelő számú, méretű és teljesítményű felvonó beépítését az építészeti tervek lehetővé tegyék.

A szabványosítási munka a CEN-ben is folyamatos. E munkát követve az MSZT a közelmúltban – jóváhagyó közleménnyel, azaz angol nyelven – több honosított magyar nemzeti szabványt tett közzé. Az MSZ EN 81-28:2004 – Felvonók szerkezetének és beépítésének biztonsági előírásai – (a továbbiakban: –) Személy és teherfelvonók, a 28. rész: Távwészjelzés személy- és teherfelvonókhoz csak a vészjeleket leadó, a felvonó környezetében elhelyezkedő jelképző részekre vonatkozik, nem foglalkozik a vészjelet átvivő rendszerrel, és a vészjelet fogadó központ előírásaival. Utóbbiaknál továbbra is szükség van magyar nemzeti szabványra.

Az MSZ EN 81-58:2004 – Felülvizsgálat és vizsgálatok 58. rész: Aknaajtók tűzállósági vizsgálata – csak a vizsgálati módszere vonatkozik, nem terjed ki a tűzállósági határértékek követelményeire. Ezek megállapítása jelenleg nemzeti hatáskörben van.

Az MSZ EN 81-70:2004 – A személy- és teherfelvonók speciális alkalmazásai. 70. rész: A felvonók megközelíthetősége személyek részé-

ről, beleértve a fogatékkal élő személyeket is – szabvány, és az OTEK előírásai jelenleg eltérnek egymástól. Az OTEK mellékletében rögzített fülkéméretnél a szabvány bizonyos típusú kerekesszékek befogadásához kisebb, más típusúakéhoz nagyobb fülkéméretet ír elő. Sokszor előfordul, hogy meglévő épületekbe (és meglévő aknába) csak a szabvány által ismert kisebb méretű fülke építhető be. Ilyen esetekben nem lenne szabad kizárni a kisebb méretű felvonók alkalmazását. A szabvány szerinti aknaajtók szabad nyílásának szélessége is eltér az OTEK szerinti előírásoktól. Segíti a megoldást, hogy a forgalomban lévő kerekesszékek többsége a valóságban a honosított európai szabvány által megengedett-nél lényegesen kisebb méretű. A mozgás korlátozottságán kívül előfordul más fogyatékoság is, amely a felvonó használatát megnehezítheti, az esélyegyenlőséget ebben az esetben is biztosítani kellene. Az említett szabvány figyelembe vesz további fizikális fogyatékoságokat, az érzékek fogyatékoságát (csökkentett látás, hallás, beszéd-készség), valamint a szellemi fogyatékoságot is.

Az MSZ EN 81-72:2004 – A személy- és teherfelvonók speciális alkalmazásai. 72. rész: Biztonsági felvonók – szabvány az épülettűz alatt is üzemeltethető felvonókra vonatkozó európai előírásokat tartalmazza, ezek bizonyos tekintetben szigorúbbak az eddig alkalmazott MSZ 9113 jelzetű szabványnál. Egyes előírások a két szabványban kiegészítik egymást, mint például a tűzállósági határértékekre vagy a gépház nélküli biztonsági felvonókra vonatkozó szabályok. Más megköltések ellentmondásnak egymásnak, ilyen esetben – az MSZ 9113 módosításig – az európai előírást kell figyelembe venni. Az MSZ EN 81-80:2004 – 80. rész: A meglévő személy- és személy-teher felvonók biztonságának növelésére vonatkozó előírások – szabvány célja a régebbi biztonságtechnikai színvonalat képviselő, korábbi időszakban épült felvonók biztonságának növelése a jelenleg elvárható, azaz az EN 81 előírásainak szintjére. A szabvány 74 veszélyforrást elemez, és ezeket egy esetlegesen

Akadálymentes közlekedés biztonsági felvonókkal

bekövetkező baleset súlyossága, illetve a bekövetkezés valószínűsége szerint egy mátrixban osztályozza. Az unió egyes tagállamaiban ennek, és a nemzeti sajátosságoknak a figyelembevételével kialakul a nemzeti kockázati mátrix. Ezek megszüntetésére az illető tagállam jogrendjébe illesztett jogszabály születik, amely a végrehajtást – általában hosszú, a kockázat súlyától függő – határidőhöz köti. Ez természetesen a felvonók átalakításával és jelentős költséggel jár, azonban szem előtt kell tartanunk, hogy más – szintén jelentős veszélyeket hordozó – szakmákban fel sem merül, hogy ilyen hosszú időre (sokszor 40-50 évre) konzerváljanak elavult biztonsági berendezéseket, technikai megoldásokat. A továbbiakban számítanunk kell néhány magyar nemzeti szabvány módosítására, illetve bevezetésére, és a CEN TC 10 munkabizottságának programját ismerve jelentős számú, felvonókkal kapcsolatos új, európai szabvány megjelenésére, illetve módosítására.

Bánréti Tibor

Jól körbeszigeteltük a házunkat Heraklith hőszigetelő lappal

Az energiaforrások több mint 35%-át épületek fűtésére használjuk. Megfelelő hőszigetelés alkalmazásával ez az érték a felére csökkenthető. A megnövelt hőszigetelés miatt a kibocsátott károsanyagok is jelentősen csökkennek, védve környezetünket, élővilágunkat.

Heraklith.

NOBASIL

Herافلax.

Heraklith – Hungária Kft. 8901 Zalaegerszeg, Pf. 303.
Tel.: 06/92/550-900 • Fax: 06/92/550-901
e-mail: heraklith_hu@zalasarn.hu • www.heraklith.hu

Heraklith.

RHI-Hőszigetelési Divízió